«8D01503-География» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесіне іздену үшін ұсынылған Садықова Бағила Бижанқызының «Қазақстан географиясын оқытуда оқушылардың зерттеушілік дағдыларын қалыптастырудағы қашықтықтан білім беру технологияларының мүмкіндіктері» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына ресми

РЕЦЕНЗЕНТТІҢ ЖАЗБАША ПІКІРІ

р/н №	Өлшемшарттар	Өлшемшарттарға сәйкестігі (жауап нұсқаларының бірін сызу)	Ресми рецензенттің ұстанымына негіздеме (ескертуді курсивпен көрсету)
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымды дамытудың басым бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі: 1) диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірін көрсету); 2) диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауын көрсету); 3) диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету) келеді.	«Қашықтықтан білім беру технологиялары бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі 2021 жылғы 3 қарашадағы No 547 бұйрығына сәйкес оқу процесін ұйымдастыруда бірнеше маңызды қағидаларды қамтиды төмендегі себептер орын алған жағдайда Қашықтықтан білім беру жүзеге асырылады. Оқушылар мен студенттерге өз уақытында және өз қарқынында оқу мүмкіндігін беруі, Оқу платформалары мен құралдарының қолжетімділігі. Интерактивтілік, Бағалау және кері байланыс, Оқу бағдарламалары мен курстардың заманауи талаптарға сай болуы, Оқытушылардың қашықтықтан оқыту технологияларын меңгеруі және студенттермен тиімді қарым-қатынас орната білуі маңызды.
2.	Ғылым үшін маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.	Қашықтықтан білім беру технологияларын пайдалана отырып, Қазақстан географиясын зерделеу үшін арнайы бейімделген, зерттеу дағдыларын дамытуға бағытталған интерактивті оқу материалдарын, онлайн сабақтар мен тапсырмаларды қамтитын әдістеме жасалынуы.Географияны оқыту әдістемесі бойынша өзіндік орны бар жұмыс.

3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған.	Диссертация мазмұнына қарай жазу деңгейі орташа. Географияны оқытуда қашықтықтан білім беру технологияларының теориялық негіздері мен мүмкіндіктеріне басты назар аударылуы.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) негізделген; 2) ішінара негізделген; 3) негізделмеген.	қашықтықтан білім беру технологиялары оқушылардың Қазақстан географиясын зерделеу кезінде олардың белсенділігін, дербестігін және пәнге деген қызығушылығын ынталандыра отырып, зерттеу дағдыларын қалыптастыру көкейтесті және маңызды.
		4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды: 1) айқындайды; 2) ішінара айқындайды; 3) айқындамайды.	Қазақстан географиясын оқыту барысында оқушылардың зерттеу дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. Теориялық маңыздылығы географиялық білім беру контекстінде қашықтықтан білім беру технологияларының мүмкіндіктері туралы ғылыми білімді кеңейту. Практикалық маңыздылығы оқушылардың зерттеу дағдыларын қалыптастыру үшін қашықтықтан оқыту технологияларын тиімді пайдалануға ықпал ететін ұсыныстар мен әдістемелерді әзірлеу. Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды
		4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді: 1) сәйкес келеді; 2) ішінара сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді.	Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес. География пәнін оқытуда мектеп оқушыларының зерттеушілік дағдыларын қалыптастыру әдістемесі бөлімінде оқушылардың зерттеу дағдыларын қалыптастыруға бағытталған тапсырмалар құру, білім беру платформалары мен ресурстарды пайдалану тәжірибесі, зерттеу дағдыларын қалыптастырудың тиімділігін арттыру үшін

			қашықтықтан білім беру технологияларын пайдалануды оңтайландыру бойынша ұсыныстар беріледі.
		4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен ережелері логикалық байланысқан:	Диссертацияның барлық бөлімдері мен ережелері толық байланысқан
		1) толық байланысқан;	
		2) ішінара байланысқан;	
		3) байланыс жоқ.	
		4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған:	оқушының креативті ойлау, іздену, талдау, ұсыну қабілетін арттырып, идеялары мен білімін өмірде қолдана алу дағдыларын қалыптастыру мақсатында жұмыстар жүргізілген. Автор ұсынып отырған кейбір шешімдер талдау барысында ішінара берілген.
		1) сыни талдау бар;	
		2) талдау ішінара жүргізілген;	
		3) талдау өз пікіріне емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген;	
		4) талдау жоқ.	
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	5.1 Ғылыми нәтижелер мен ережелер жаңа ма?	Ғылыми нәтижелер мен ережелер ішінара жаңа 70 %
		1) толығымен жаңа;	
		2) ішінара жаңа (25-75% жаңа);	
		3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	
		5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа ма?	Диссертацияның қорытындылары ішінара жаңа. 30%. Қорытынды бөлімінде диссертация мәтінінде кездесетін теориялық тұрғыда және қолданбалы жақтарын көрсеткен дұрыс.
		1) толығымен жаңа;	
		2) ішінара жаңа (25-75% жаңа);	
		3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	
		5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе?	Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері ішінара жаңа 70%. Тапсырмалар бар орындалу жолдарын көрсеткен..Ұсыныстары зерттеуге негізделген.
		1) толығымен жаңа;	

		2) ішінара жаңа (25-75% жаңа);	
		3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық негізгі қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде негізделген/негізделмеген (qualitative research (куолитатив ресеч) және өнер және гуманитарлық ғылымдар бойынша даярлық бағыттары үшін).	Тараулар бойынша негізгі қорытындылар ғылыми тұрғыда ауқымды дәлелдемелермен негізделген
7.	Қорғауға шығарылған негізгі ережелер	Әрбір ереже бойынша келесі сұрақтарға жеке жауап беру қажет:	Қорғауға ұсынылатын негізгі қағидалар мазмұнға сай болуы қажет. «Қазақстан географиясын оқытуда оқушылардың зерттеушілік дағдыларын қалыптастырудағы қашықтықтан білім беру технологияларының мүмкіндіктері»
		7.1 Ереже дәлелденді ме?	
		1) дәлелденді;	
		2) шамамен дәлелденді;	2) шамамен дәлелденді;
		3) шамамен дәлелденбеді;	
		4) дәлелденбеді;	
		5) бұл тұжырымда ереженің дәлелденгенін тексеру мүмкін емес.	ия;
		7.2 Тривиалды ма?	
		1) ия;	
		2) жоқ;	жоқ;
		3) бұл тұжырымда ереженің тривиалды екенін тексеру мүмкін емес.	Ия;
		7.3 Жаңа ма?	
		1) ия;	
		2) жоқ;	
		3) бұл тұжырымда ереженің жаңашылдығын тексеру мүмкін емес.	орташа;
		7.4 Қолдану деңгейі:	
		1) тар;	
		2) орташа;	
		3) кең	

		4) бұл тұжырымда ереженің қолдану деңгейін тексеру мүмкін емес.	ия;
		7.5 Мақалада дәлелденген бе?	
		1) ия;	
		2) жоқ	
		3) бұл тұжырымда мақаладағы ереженің дәлелденгенін тексеру мүмкін емес.	
8.	Дәйектілік қағидаты.	8.1 Әдіснаманы таңдау – негізделген немесе әдіснама нақты жазылған:	Әдіснаманы таңдау – негізделген
	Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	1) ия;	ия;
		2) жоқ.	
		8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған:	
		1) ия;	ия;
		2) жоқ.	
		8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді):	Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен нақтылы дәлелденбеген. нәтижелер педагогикалық эксперимент жүргізілген.
		1) ия;	ия;
		2) жоқ.	
		8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған / ішінара расталған / расталмаған.	Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен ішінара расталған

		8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз.	Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті
9	Практикалық құндылық қағидаты	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы:	бар;
		1) бар;	
		2) жоқ.	
		9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары:	Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі орташа.
		1) ия;	
		2) жоқ.	
		9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа ма?	ішінара жаңа (70-75% жаңа);
		1) толығымен жаңа;	
		2) ішінара жаңа (25-75% жаңа);	
		3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы:	жоғары;
		1) жоғары;	
		2) орташа;	
		3) орташадан төмен;	
		4) төмен.	
11.	Диссертацияға ескертулер		Диссертациядағы суреттерге кестелерге авторлық не белгілі әдебиеттерді пайдаланды деген болуы шарт.Зерттеу барысындағы алынған нәтижелер баршылық. Оның орындалу жолдарын көрсетсе зерттеудің маңыздылығын аша түскен болар еді.
12.	Докторант мақалаларының зерттеу тақырыбы бойынша ғылыми деңгейі (диссертация мақалалар сериясы нысанында қорғалған жағдайда ресми рецензенттер докторанттың зерттеу тақырыбы		Мақалалар көрсетілген тізімде 6 жұмыс тақырыпқа сай келген. 1 Scopus деректер қорына енетін журналда, 3 мақала ҚР ҒжЖБМ Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған ғылыми басылымдарда жарияланған.

	бойынша әр мақаласының ғылыми деңгейін зерделейді)		
13.	Ресми рецензенттің шешімі (осы Үлгі ереженің 28-тармағына сәйкес)		философия докторы (PhD) бойынша доктор дәрежесін беру

Ресми рецензент:

Ы.Алтынсарин атындағы ҰБА,
Жаратылыстану бағыты пәндер және STEM технология зертханасы, г.ғ.д ., Еуразия ұлттық университетінің профессоры

Мазбаев О.Б.

ҰЛТТЫҚ БІЛІМ БЕРУ АКАДЕМИЯСЫ
Мазбаев ҚОЛЫН РАСТАЙМЫН
НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ ОБРАЗОВАНИЯ
ЗАВЕРЯЮ ПОДПИСЬ
ГОД